

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v konkurznej veci úpadcu: **M. a.s. „v konkurze“**, **M.B.**, IČO: **X.**, vedenej na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn.: 39K 7/2003, o odvolaní správcu konkurznej podstaty JUDr. I.B., B.V. a o odvolaní novoustanoveného správcu konkurznej podstaty K., v.o.s., N.B., IČO: X., proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 25. augusta 2011, č. k.: 39K 7/2003-Že-604, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 25. augusta 2011, č. k.: 39K 7/2003-Že-604 **p o t v r d z u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým uznesením zbavil JUDr. I.B., B.V., funkcie správcu konkurznej podstaty úpadcu M. a.s. „v konkurze“, M.B., IČO: X. (ďalej len „úpadca“). Súd za správcu konkurznej podstaty úpadcu ustanovil K., v.o.s., M.D.. Doterajšiemu správcovi JUDr. I.B. súd uložil povinnosť riadne informovať novoustanoveného správcu a dať mu k dispozícii všetky doklady do 15 dní od právoplatnosti tohto uznesenia. Zároveň súd prvého stupňa novoustanovenému správcovi uložil, aby v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia predložil súdu návrh na rozvrhové uznesenie. Doterajšiemu a novoustanovenému správcovi uložil povinnosť v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto uznesenia predložiť podpísaný protokol a odovzdaní a prevzatí všetkých dokladov.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že uznesením z 11. mája 2005 súd vyhlásil konkurz na majetok úpadcu a za správcu konkurznej podstaty ustanovil JUDr. I.B.. Vzhľadom na to, že predseda Krajského súdu v Banskej Bystrici podal 29. júna 2010 podnet na trestné stíhanie, z ktorého vyplýva podozrenie zo spáchania trestného činu sprenevery podľa § 248 Trestného zákona, poškodzovania veriteľa podľa § 256 Trestného zákona, resp.

porušovanie povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 Trestného zákona v súvislosti s neoprávneným nakladaním finančných prostriedkov súd správcu vyzval, aby oznámil aké úkony vykonal pre navrátenie finančných prostriedkov vo výške 360.595,- EUR a tiež aby oznámil, v akom rozsahu boli finančné prostriedky získané späť na účet úpadcu. Správca súdu oznámil, že finančné prostriedky úpadcu vložil do spoločnosti C., akciová spoločnosť, Bratislava. Keďže predmetná spoločnosť nereagovala na jeho písomnú výzvu, podal návrh na vydanie zmenkového platobného rozkazu na Okresný súd Bratislava V, a zároveň oznámil spôsobenú škodu poisťovni W., a.s., Bratislava, s ktorou má uzavretú zmluvu na zodpovednosť za spôsobenú škodu výkonom povolania advokáta, ako aj správcu konkurznej podstaty. Napokon uvádza, že na účet nebola pripísaná žiadna suma. Ďalej zo spisu vyplýva, že Prezídium PZ vykonáva vyšetrowanie voči doposiaľ presne nezistenej osobe konajúcej pod menom JUDr. I.B. za obzvlášť závažný zločin porušovanie povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 3 písm. b), ods. 4 písm. a) Trestného zákona.

Súd prvého stupňa uviedol, že vzhľadom na to, že pôvodne ustanovený správca JUDr. I.B. zverené finančné prostriedky bez súhlasu súdu vložil do nebankovej spoločnosti, ktorá nie je schopná a ani ochotná ich vrátiť, svojím konaním spôsobil veriteľom škodu, že svojím konaním spôsobil neodôvodnené priet'ahy v tomto konaní, súd prvého stupňa ho v zmysle § 8 ods. 5 Zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní (ďalej len „Zákona č. 328/1991 Zb.“) zbavil funkcie správcu v tejto veci a do funkcie správcu ustanovil spoločnosť K., v.o.s., M.D..

Proti napadnutému uzneseniu podal správca konkurznej podstaty JUDr. I.B. odvolanie. Uviedol, že žiadne ustanovenia zákona (najmä Zákon č. 328/1991 Zb.) neobsahuje povinnosť správcu konkurznej podstaty vyžiadať súhlas, názor alebo pokyn súdu na zhodnocovanie finančných prostriedkov konkurznej podstaty formou ich investovania do bankových alebo nebankových spoločností, a počas konkurzného konania zo strany súdu nikdy nebol takýto pokyn správcovi vydaný. Ďalej uviedol, že dohľad súdu je v zmysle § 12 Zákona č. 328/1991 Zb. vykonávaný pri nasledovných úkonoch: pokyny súdu správcovi k vyhotoveniu súpisu majetku konkurznej podstaty, rozhodnutie súdu o žiadosti správcu na skončenie prevádzky podniku, súhlas správcovi na predaj majetku konkurznej podstaty, súhlas súdu správcovi na vydanie výťažku oddelenému veriteľovi, uloženie povinnosti zo strany súdu správcovi zasielať priebežne súdu správu o speňažovaní majetku, preskúmanie konečnej správy o speňažovaní majetku konkurznej podstaty a vyúčtovaní odmeny a výdavkov správcu, súhlas súdu so žiadosťou o vylúčenie nevymožiteľných pohľadávok

a nepredajného majetku z podstaty. Súd môže samozrejme dať formou opatrenia aj iný pokyn. Uviedol, že žiadny platný zákon mu neukladal zhromaždené finančné prostriedky uložiť len v bankových spoločnostiach na rozdiel od terajšej úpravy konkurzov a reštrukturalizácií. Na základe podnetu Krajského súdu v Bratislave bolo vyšetrovateľom Prezídia PZ, Úrad boja proti korupcii Stred, Banská Bystrica začaté voči správcovi trestné stíhanie, avšak toto uznesenie bolo uznesením Generálnej prokuratúry SR v Bratislave z 8. júna 2011 v plnom rozsahu zrušené. Uviedol, že úmyslom správcu bolo zhromaždené finančné prostriedky zhodnotiť v záujme čo najlepšieho uspokojenia pohľadávok veriteľov. V danom štádiu nemožno konštatovať, že bola spôsobená škoda, pretože aj naďalej prebiehajú konania, ktoré umožňujú získať finančné prostriedky do konkurznej podstaty. Samotná spoločnosť, ktorej boli finančné prostriedky zverené, má postavenie osoby, ktorej obchody a iná činnosť súvisí so subjektom podliehajúcim dohľadu NBS, a to z dôvodu 100% vlastníckeho prepojenia na obchodníka C.. NBS v rámci dohľadu vykonáva tento dohľad aj nad finančnými holdingovými spoločnosťami, zmiešanými holdingovými spoločnosťami aj nad inými osobami alebo inými účelovými združeniami majetku, ktorým osobitné zákony v oblasti kapitálového trhu ukladajú povinnosti. Čo sa týka ochrany vkladov, aj táto je obmedzená. Záverom uviedol, že doteraz si ako správca konkurznej podstaty plnil svoje povinnosti a nikdy nebol odvolaný z funkcie z dôvodu porušenia svojich povinností. V tejto veci vždy informoval súd aj veriteľov o svojom postupe, nikdy neboli žiadne námietky, podľa názoru správcu nemožno diskriminovať nebankový subjekt, ktorý je legálnou spoločnosťou pôsobiacou na území SR s tým, že všetky finančné prostriedky išli cez účty správcu. Bolo to transparentné konanie zachytené v účtovníctve a počas určitého obdobia si spoločnosť plnila svoje povinnosti a platila dohodnuté úroky, takže nebol dôvod meniť systém zhodnocovania. Správca urobil všetko pre vymoženie týchto finančných prostriedkov. Trestné stíhanie bolo zrušené a platí tzv. prezumpcia nevinny. Treba zdôrazniť konanie v dobrej viere z hľadiska zhodnocovania finančných prostriedkov. V tomto konkurznom konaní má správca urobiť len posledné úkony, a týmto spôsobom dôjde k zbytočným priesťahom konkurzných konaní. Napadnuté uznesenie je všeobecné, nekonkrétne, kde z tohto uznesenia nevyplývajú skutočnosti, ktoré by mali byť základom pre odvolanie správcu. Súd mal o týchto skutočnostiach vedomosti dlhú dobu a vo veci nekonal až s určitým časovým odstupom a jeho konanie nie je zákonné. Správca je názoru, že neporušil svoje povinnosti uvedené v § 8 ods. 2 Zákona č. 328/1991 Zb., teda nie je daný dôvod na zbavenie funkcie správcu v zmysle § 8 ods. 5 Zákona č. 328/1991 Zb.. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil.

Proti napadnutému uzneseniu podal odvolanie aj novoustanovený správca spoločnosť K., v.o.s. z dôvodu, že nemá potrebné skúsenosti a odborné vedomosti na riadne vykonávanie činnosti podľa Zákona č. 328/1991 Zb.. Obsahom odbornej prípravy a skúšok uchádzačov o správčovskú činnosť po nadobudnutí Zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon č. 7/2005 Z.z.“) je výlučne odborná príprava a skúšky zamerané na Zákon č. 7/2005 Z.z.. V mene správcu koná JUDr. K.H. a JUDr. L.CH., ktoré vykonávali prípravu na správčovské skúšky za účinnosti zákona č. 7/2005 Z.z.. Odborná príprava na správčovské skúšky bola výlučne zameraná na Zákon č. 7/2005 Z.z. a s ním súvisiace predpisy. Správca nemá dostatočné odborné vedomosti a skúsenosti na správčovskú činnosť vo veciach konkurzov, v ktorých sa aplikuje Zákon č. 328/1991 Zb.. Konkurzné a reštrukturalizačné konanie podľa Zákona č. 7/2005 Z.z. sú svojím charakterom nezlučiteľné s procesom doterajšieho konkurzného resp. vyrovnacieho konania. V zmysle § 3 ods. 2 Zákona č. 8/2005 Z.z. o správcoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o správcoch“) je správca povinný odmietnuť výkon správčovskej činnosti alebo požiadať súd o odvolanie z funkcie správcu, ak nemá potrebné skúsenosti alebo odborné vedomosti na riadne vykonanie niektorého úkonu. V tomto prípade sa jedná o neznalosť zákona ako takého. Z uvedeného dôvodu by v danom prípade bola potrebná na výkon správčovskej činnosti nie pomoc odborníka, ale kompletný výkon správčovskej činnosti iným odborníkom, správcom, ktorý je znalý Zákona č. 328/1991 Zb. a súvisiacich predpisov, čo v konkrétnom prípade je zjavne nehospodárne a Zákon o správcoch s výkonom správčovskej činnosti podľa takéhoto modelu nepočíta. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací prejednal odvolanie správcu JUDr. I.B. a odvolanie novoustanoveného správcu spoločnosti K., v.o.s. podľa § 212 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie správcu JUDr. I.B. a odvolanie spoločnosti K., v.o.s. nie je dôvodné.

Podľa § 8 ods. 2 Zákona č. 328/1991 Zb. správca je povinný pri výkone funkcie postupovať s odbornou starostlivosťou a zodpovedá za škodu vzniknutú porušením povinností, ktoré mu ukladá zákon alebo mu ich uloží súd.

Podľa § 8 ods. 5 Zákona č. 328/1991 Zb. /druhá a tretia veta/ súd aj bez návrhu zbaví správcu funkcie, ak správca neplní riadne svoje povinnosti alebo aj z iných dôležitých dôvodov. Ak súd zbaví správcu funkcie, ustanoví nového správcu.

Podľa § 3 ods. 2 Zákona o správcoch správca je povinný vykonávať správcovskú činnosť s odbornou starostlivosťou, s využitím všetkých svojich skúseností a odborných vedomostí. Ak správca nemá potrebné skúsenosti alebo odborné vedomosti na riadne vykonanie niektorého úkonu správcovskej činnosti, je povinný požiadať o pomoc odborníka; ak vzhľadom na obtiažnosť prípadu by pomoc odborníka nebola účelná alebo hospodárna, je povinný odmietnuť výkon správcovskej činnosti alebo požiadať súd o odvolanie z funkcie v príslušnom konaní podľa osobitného predpisu.

Z obsahu spisu vyplýva, že správca JUDr. I.B. v danom konkurznom konaní finančné prostriedky úpadcu vo výške 360.595,- EUR bez súhlasu súdu vložil do nebankovej spoločnosti C., akciová spoločnosť, Bratislava na základe Konfirmácie o uzavretom obchode zo 14. júla 2009 a Dohody o započítaní pohľadávok zo 14. júla 2009. Z výpisu z účtu č. 5 OTP Banka Slovensko a.s. vyplýva, že finančné prostriedky úpadcu správca previedol 31. januára 2007 na účet uvedenej spoločnosti vo výške 5.100.000,- Sk. V úradnom zázname súdu prvého stupňa z 27. mája 2010 správca uviedol, že finančné prostriedky z konkurzu vo výške 16.596,95 EUR sa nachádzajú v OTP Banka Slovensko a.s a vo výške 360.595,- EUR boli vložené do spoločnosti C., akciová spoločnosť. Spoločnosť C., akciová spoločnosť uvedené finančné prostriedky úpadcu ani po výzvach správcu nezaplatila. Uvedené finančné prostriedky boli zabezpečené každý štvrtý rok zmenkou vystavenou uvedenou spoločnosťou. Správca vo svojom vyjadrení uviedol, že na Okresný súd Bratislava V predložil návrh na vydanie zmenkového platobného rozkazu a škodovú udalosť oznámil poisťovni W., a.s., s ktorou má správca uzatvorenú zodpovednosť za spôsobenú škodu výkonom povolania advokáta ako aj správcu konkurznej podstaty. Z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že na účet úpadcu doposiaľ neboli vrátené predmetné finančné prostriedky.

Súd prvého stupňa správne rozhodol, keď správcu JUDr. I.B. v zmysle § 8 ods. 5 Zákona č. 328/1991 Zb. zbavil funkcie správcu, pretože správca bez súhlasu súdu vložil finančné prostriedky úpadcu do nebankovej spoločnosti, ktorá ich nie je ochotná vrátiť, čím svojím konaním spôsobil neodôvodnené prietahy v tomto konaní. Správca pri výkone svojej funkcie postupuje s odbornou starostlivosťou a zodpovedá za škodu vzniknutú porušením

povinností tak ako mu to ukladá § 8 ods. 2 Zákon č. 328/1991 Zb.. S náležitou odbornou starostlivosťou musí správca postupovať aj pri nakladaní s finančnými prostriedkami úpadcu. Ide o finančné prostriedky získané počas konkurzu speňažením majetku patriaceho do konkurznej podstaty úpadcu, resp. inou činnosťou správcu a majú slúžiť na dosiahnutie cieľa konkurzu, ktorým je pomerné uspokojenie veriteľov úpadcu. Finančné prostriedky majú byť k dispozícii kedykoľvek v priebehu konkurzného konania. Odvolací súd má za to, že správca nepostupoval s odbornou starostlivosťou, keď predmetné finančné prostriedky vložil do nebankovej spoločnosti. Aj keď zákon výslovne neuvádza, že správca môže nakladať s finančnými prostriedkami len na pokyn súdu, v danom prípade takýto pokyn alebo povolenie na naloženie s finančnými prostriedkami od súdu mal vyžiadať, a prípadne aj od konkurzných veriteľov. Jedná sa o nemalú sumu, ktorá zahŕňa viac ako 90% celkových príjmov získaných v konkurzu. Do rozhodnutia súdu prvého stupňa uvedená suma nebola na účet úpadcu vrátená. Konkurzné konanie vedené na majetok úpadcu sa nachádza v konečnom štádiu, nakoľko konečná správa bola schválená a súd v napadnutom rozhodnutí uložil novoustanovenému správcovi predložiť návrh na rozvrhové uznesenie, po právoplatnosti ktorého by malo prísť k uspokojeniu konkurzných veriteľov. V prípade nedosiahnutia predmetných finančných prostriedkov sa konkurzné konanie bezdôvodne predĺži, za to obdobie sa zvýšia ďalšie náklady v konkurznom konaní a konečná suma na uspokojenie veriteľov bude nižšia, čím dôjde k poškodeniu konkurzných veriteľov.

Odvolací súd je toho názoru, že finančné prostriedky uložené v bankách požívajú väčšiu ochranu ako finančné prostriedky vložené v iných nebankových subjektoch. Banky vykonávajú svoju činnosť na základe povolenia v súlade so Zákonom č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov a na ich činnosť dohliada Národná banka Slovenska, čo nemožno povedať o nebankových subjektoch, na činnosť ktorých sa nevyžaduje povolenie a ich činnosť nie je pod dohľadom špeciálnej finančnej inštitúcie akou je NBS. Tvrdenie správcu o dohľade NBS nad finančnými holdingovými spoločnosťami, ktorým osobitné zákony v oblasti kapitálového trhu ukladajú povinnosti je správne. Ale vklady uložené v nebankových subjektoch nepožívajú takú úroveň ochrany ako je to pri bankách.

Tvrdenie odvolateľa, že trestné stíhanie bolo zrušené a platí prezumcia nevinoty, z ktorej musí každý orgán vychádzať nie je v danej veci rozhodujúce. Odvolací súd rozhodoval o porušení povinností správcu v rámci konkurzného a nie trestného konania.

Odvolací súd dospel k názoru, že správca JUDr. I.B. svojím konaním nepostupoval s odbornou starostlivosťou, keď predmetné finančné prostriedky vložil do nebankovej

spoločnosti, ktorá ich nevrátila na účet úpadcu. Tento dôvod odvolací súd posúdil ako dôležitý dôvod, pre ktorý v zmysle § 8 ods. 5 ZKV súd prvého stupňa dôvodne JUDr. I.B. odvolal z funkcie správcu.

Súd prvého stupňa za nového správcu v danej veci ustanovil spoločnosť K., v.o.s.. Súd prvého stupňa postupoval v súlade s § 45 Zákona o správcoch, keď v danom konaní, ktoré sa vedie podľa zákona č. 328/1991 Zb. ustanovil do funkcie správcu zapísaného do nového zoznamu správcov. Tvrdenie novoustanoveného správcu, že osoby, ktoré v jeho mene konajú, vykonávali odbornú prípravu na skúšky zameranú na Zákon č. 7/2005 Z.z. a nemajú odborné vedomosti a praktické skúsenosti pretože nepoznajú zákon č. 328/1991 Zb. nie je dôvodné. Zákon o správcoch nerozlišuje dva druhy správcov jedných, ktorí by vykonávali svoju funkciu podľa Zákona č. 328/1991 Zb. a druhých podľa Zákona č. 7/2005 Zb., ale hovorí len o správcoch, ktorí sú zapísaní do zoznamu správcov. Dokonca § 45 Zákona o správcoch uvádza, že súd v konaní podľa Zákona č. 328/1991 Zb. môže ustanoviť do funkcie len správcu zapísaného do nového zoznamu správcov. Novoustanovený správca nedôvodne odmietol výkon správcovskej činnosti. Ustanovenie § 3 ods. 2 Zákona o správcoch, podľa ktorého je správca povinný odmietnuť výkon správcovskej činnosti, myslí na špecifické prípady, kde sa na výkon správcovskej činnosti vyžadujú odborné vedomosti napr. technického charakteru, ktoré sú potrebné pri speňažovaní majetku konkurznej podstaty alebo vedení podniku úpadcu. Tvrdenie novoustanoveného správcu o neznalosti Zákona č. 328/1991 Zb. je účelné a nemôže zakladať dôvod pre odmietnutie funkcie správcu. Keďže spoločnosť K., v.o.s. je zapísaná do zoznamu správcov predpokladá sa, že osoby čo v jej mene konajú sú odborne spôsobilé v zmysle § 21 ods. 4 Zákona o správcoch, čo v danom štádiu konkurzného konania je odborne dostačujúce na vykonanie všetkých úkonov na skončenie daného konkurzného konania. V prípade ak by mal novoustanovený správca medzery v právnej úprave konkurzov vedených podľa Zákona č. 328/1991 Zb., je povinný v zmysle § 17 ods. Zákona o správcoch si tieto doplniť, aby mohol riadne vykonávať správcovskú činnosť. Diferenciácia správcov na tých čo konajú podľa Zákona č. 328/1991 Zb. a tých čo konajú podľa Zákona č. 7/2005 Z.z. tak ako to tvrdí novoustanovený správca, nevychádza z platnej právnej úpravy, ba naopak Zákon o správcoch ich zjednotil do spoločného právneho predpisu.

Odvolací súd dospel k záveru, že dôvody uvádzané spoločnosťou K., v.o.s., pre ktoré odmietla vykonávať funkciu správcu v danom konkurznom konaní nie sú dôvodné.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne v zmysle § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. októbra 2011

JUDr. Darina Ličková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mária Némethová